

Domheid

Sytze Keuning

Bij de supermarkt in Jubbega staat een vrouw zonder lege flessen voor de flessenautomaat. Ik wacht geduldig met mijn boodschappenkrat met lege flessen tot ik aan de beurt ben. Terwijl ik me afvraag, waarom zij zonder ook maar één lege fles voor die automaat staat, haalt zij haar bankpas tevoorschijn en probeert die in de gleuf te duwen waar normaal gesproken de flessenbon uitkomt. Dat lukt natuurlijk niet en dan dringt het tot haar door dat ze voor de verkeerde automaat staat en twee meter naar links moet naar de losse geldautomaat. Glimlachend over deze gemakkelijke vergissing stap ik naar voren. 'Haha', zeg ik tegen mijn zoon die naast me staat, 'hilarisch toch, om een inname automaat voor statiegeldflessen aan te zien voor een pinautomaat, de humor ligt op straat!'

Zelfverzekerd kan ik eindelijk de eerste fles op de lopende band in de automaat leggen. Met een luide piep geeft de automaat de fles

terug. Het is een lege wijnfles, net als de rest van de flessen in mijn krat, en daarop heeft nog nooit statiegeld gezeten. Weer moet ik grinniken, maar nu om mijn eigen domheid, en lachend lopen we naar de glasbak buiten op het parkeerterrein. Ik heb het voorval direct opgeschreven, om me nog eens aan mijn eigen domheid te herinneren.

Het mooie aan domheid is dat het iedereen kan overkomen. Vooral als je je vermaakt om de domheid van een ander. Als u mooie voorbeelden heeft, laat het me weten dan verwerk ik ze (uiteraard anoniem als u dat wilt) in een volgende column. Aan domheid is nooit gebrek. In onze drang naar duurzaamheid doen we natuurlijk ook domme dingen, dat kan niet uitblijven. Door de overtuiging dat het heel goed is wat we aan het doen zijn, worden we juist extra vatbaar voor domheden. Dat is een van de wetmatigheden achter domheid.

De wiken van gesloopte windmolens zijn niet recyclebaar, want daar had nog niemand aan gedacht. De oude wiken, opgebouwd uit composieten van glasvezel en harsen, zo konden we in de krant lezen, worden nu als afval gestort. Na 15 jaar stopt de subsidie en dan is het aantrekkelijker om de oude windmolen te slopen en een nieuwe te bouwen...

In onze op zichzelf uitstekende drang naar duurzaamheid gaan we natuurlijk nog meer

domme dingen doen. Zo worden er nu zonneparken aangelegd op landbouwgrond. De subsidies zijn zo hoog dat boeren een extreem aantrekkelijke huurprijs kan worden geboden, waarna de goede grond, die ook voor voedselproductie kan dienen, wordt volgezet met zonnepanelen en biologisch afsterft. Ongetwijfeld zal de gifspuit er ook nog aan te pas komen om onkruid tussen de panelen te weren. Hoe duurzaam is dat? Terwijl er nog zoveel grote daken liggen die kunnen worden gebruikt of parkeerterreinen die met panelen kunnen worden overdekt. Voor de ontwikkelaars van zonne-energieparken met hun slimme en door de overheid gesubsidieerde verdienmodel is dat veel meer moeite, die willen snel hectares vullen en voorlopig lijkt het nog geweldig ook, want we hebben haast met de energietransitie.

Het is te hopen dat de leercurve steil is en we ons steeds sneller bewust worden van de domheden die we in naam van de duurzaamheid begaan. Net als in het klassieke voorbeeld van de man die op de boomtak zit die hij aan het afzagen is en die er snel achter zal komen wat hij in zijn ijver over het hoofd ziet. Dat is het bijzondere van domheid, domheid gaat zijn eigen gang en staat los van intelligentie: het overkomt iedereen op zijn eigen manier, want wie is er slim genoeg om vooraf zijn eigen domheid te overzien?

s.keuning@planet.nl

Cartoon: Arend van Dam.